

Філіпович Андрій Юрійович

**ОСОБЛИВОСТІ ВИХОВАННЯ МОЛОДІ З ТОЧКИ ЗОРУ
КУРАТОРА НАВЧАЛЬНОЇ ГРУПИ
В УМОВАХ СОЦІАЛІЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА**

Анотація. У статті викладено методіку самостійної роботи у Рівненському державному аграрному коледжі та перехід до методичної роботи. Результати впровадження свідчать, що дана методика сприяє поліпшенню роботи викладача у подачі матеріалу.

Ключові слова: виховання, молодь, суспільство, студенти, куратор.

Филипович Андрей Юрьевич

**ОСОБЕННОСТИ ВОСПИТАНИЯ МОЛОДЕЖИ С ТОЧКИ ЗРЕНИЯ
КУРАТОР УЧЕБНОЙ ГРУППЫ В УСЛОВИЯХ
СОЦИАЛИЗАЦИИ ОБЩЕСТВА**

Аннотация. В статье изложено методіку самостоятельной работы в Ровенском государственном аграрном колледже и переход к методической работе. Результаты внедрения свидетельствуют, что данная методика способствует улучшению работы преподавателя в подаче материала.

Filiprovych Andrei Yuriyovych

**FEATURES YOUTH EDUCATION IN RESPECT
CURATOR STUDY GROUPS UNDER SOCIALIZATION SOCIETY**

Anotatsya. In the article the method of independent works in the Rivnenscomou state agrarian college and transition is expounded to methodical work. The results of introduction testify that the given method is instrumental in the improvement of work of teacher in the serve of material.

Постановка проблеми

У Законі України «Про освіту» зазначено, що «метою освіти є всебічний розвиток людини як особистості, формування культури мислення та творчих здібностей».

Тому в Рівненському державному аграрному коледжі ведеться виховна робота зі студентами навчальних груп по вдосконаленню творчих здібностей та формування культури мислення.

Зміст і принципи функціонування системи освіти безпосередньо пов'язані з ціннісними орієнтирами, визначеними у суспільному житті. Соціальні зміни, що відбулися в нашій державі, актуалізують нові завдання у сфері освіти, зумовлюють необхідність пошуку прогресивних методів і підходів для реалізації цих завдань.

Кожне оновлення, саме по собі, звичайно супроводжується болісними процесами руйнування стереотипів мислення, і, можливо, з цих причин упровадження інноваційних технологій спочатку викликає негативну реакцію, яка теж є похідною консервативної частини людської психіки. Проте подібна реакція

має свій корисний аспект, оскільки дає можливість новому, прогресивному практично довести своє право на існування.

Виклад основного матеріалу

Система освіти, яка склалася в нашій країні, потребує суттєвого аналізу з метою виявлення істинно цінного досвіду, безумовно корисного для побудови освіти нового типу. Основним принципом побудови освіти майбутнього може стати збереження надбань минулого з гармонійним доповненням ефективними підходами та методами, відомими сучасному людству.

Концептуально у світовій практиці склалися дві основні моделі, дві системи освіти, які умовно можна назвати західною та східною. Кожна з цих історичних моделей має свої недоліки та переваги, проте головною відмінною підходів є домінантна спрямованість: західна система була переважно спрямована на масову освіту, східна - з давніх часів орієнтована на формування окремих індивідуумів. Домінантною ознакою західної моделі було групове навчання, тобто передача знань, досвіду, якими володіло людство, наслідком чого стала масова освіченість, розвиток інтелекту, спрямований на поліпшення навколишнього світу. Східний підхід вважає за необхідне насамперед розкрити індивідуальність кожною студента, його внутрішній світ, і на ґрунті цього розкриття допомогти студенту у визначенні шляхів його самовдосконалення.

Зрозуміло, що реалізація будь-якої мети передбачає застосування відповідних методів і, як наслідок, зумовлює очікувані результати. У даному випадку результатом західного підходу можна вважати, з одного боку, значний технічний прогрес, численні блага цивілізації, а з іншого – недостатній розвиток моральних, духовних якостей людини. Тим часом використання східного підходу зумовлює значний розвиток високих духовних якостей окремих індивідуумів на фоні низького розвитку інтелектуальних здібностей та жахливого матеріального становища переважної більшості населення. Результатом обох підходів є відсутність у сучасної людини почуття щастя, то можна розглядати як прояв дисонансу між внутрішнім та зовнішнім світом. Стародавнє прислів'я навчає нас, що «істина посередині», проте, чи можливе в даному випадку досягнення цієї золотієї середини?

За своїм історичним положенням Україна являє собою своєрідний міст між заходом та сходом. З давніх часів для Київської Русі була характерна відкритість, поліфонічність культури, що значно збагачувало скарбницю її багатовікових надбань. До недавнього часу для системи освіти України був домінатним західний підхід, проте чи не збагатить вітчизняну педагогіку дорогоцінний досвід сходу, відповідно адаптований до наших умов? Епоха синтезу дає на це запитання позитивну відповідь. Ця відповідь виражається у поширенні індивідуалізації навчального процесу, його диференціації.

Перехід до освіти майбутнього – це перш за все, перехід до прогресивної філософії, основні положення якої стануть головним орієнтиром на шляху наповнення нової системи освіти дійсно новим змістом. При цьому першим питанням, яке постає перед філософією освіти, є питання кінцевої мети: в чому

полягає головне завдання освіти та якими домінантними рисами ми хочемо наділити людину майбутнього, а значить, і майбутнє людство. [1, с. 6-7]

Особливу роль у навчально-виховному процесі відіграє куратор групи.

Кураторство – це найбільш творча і копійка ділянка роботи педагога.

У процесі роботи куратора виникає безліч запитань, на які потрібно давати відповідь якнайшвидше, тому що за кожним з них доля вихованця. Чому такий здібний студент став погано навчатися? Чому на заняття приходить не в настрої? Чому не дружить з одногрупниками? Скільки таких та подібних «чому?» виникає у куратора протягом навчального року...

І не можна поспішати з висновками, доки не відкриється та сторона життя студента, яку ми називаємо домашніми умовами.

Історично склалося, що реалізація виховної роботи у студентських групах здійснюється через кураторів. Це управлінська ланка, яка взаємодіє з іншими у системі позакураторської виховної роботи.

Результатом діяльності куратора є набуття молодою людиною соціального досвіду поведінки, формування національної самосвідомості, ціннісних орієнтацій і розвиток індивідуальних якостей особистості.

Куратор призначається наказом директора коледжу на підставі подання заступника директора з питань гуманітарної освіти та виховання і завідувача відділення. Враховується профіль підготовки фахівців та специфіка діяльності відділення. Термін перебування на посаді куратора – один навчальний рік (згідно з наказом директора). Термін дії наказу щодо призначення на посаду може щорічно продовжуватися.

Обов'язковими умовами призначення на посаду є:

- стаж викладацької роботи у вищому навчальному закладі освіти;
- обов'язкове викладання одного з лекційних курсів чи проведення семінарсько-практичних занять в академічній групі.

Куратор, як правило, працює з конкретною академічною групою упродовж трьох – чотирьох років. Посада куратора передбачає дуже відповідальну та ретельну роботу, від якої залежить виховання окремого студента і всієї групи, а отже і досягнення навчального закладу.

Діяльність куратора академічної групи здійснюється на підставі Статуту, Концепції з виховної роботи, з урахуванням особливостей і традицій. Зміст його діяльності визначається такими основними документами: Законом України «Про освіту», Державною національною програмою «Освіта. Україна XXI сторіччя», «Концепцією виховання дітей та молоді у національній системі освіти», «Національною доктриною розвитку освіти України у XXI столітті», відповідними інструктивно-методичними документами Міністерства освіти і науки України, а також положеннями, розробленими структурними ланками коледжу. Згідно зі своїм соціальним статусом та функціональними обов'язками куратор академічної групи у своїй діяльності реалізує конкретні виховні функції.

Мудрість педагога-вихователя полягає в тому, щоб вихованці не відчували його дріб'язкової опіки і формального нагляду, щоб задум педагога діти висували і здійснювали як свій власний задум. Чим старші діти, тим вища їхня вимогливість до вихователя. Вихователь колективу є тією силою, завдяки якій

ніколи не припиняється духовний, моральний, інтелектуальний, емоційний, естетичний розвиток колективу. Для того щоб цей розвиток був реальністю, необхідне повсякденне доторкання педагога до розуму і серця вихованців, необхідно постійно відкривати перед ними все нові й нові сторони життя і духовного світу людини. [1, с. 10-11]

Висновки

Проблеми переходу до освіти майбутнього прямо пов'язані з розширенням свідомості, формуванням менталітету нації. Успішне вирішення цих проблем потребує створення в шкільних та позашкільних навчальних закладах відповідних умов для всебічного розвитку учнів. Однією з важливих якостей гармонійно розвиненої особистості є високий рівень її духовного розвитку. Високодуховній людині притаманні такі основні риси:

- 1) ясне усвідомлення виконаної мети існування людини та людства;
- 2) постійне прогресивне самотворення та допомога в цьому процесі іншим;
- 3) наповненість життя гуманістичним змістом, надання пріоритету буттєвим цінностям, що знаходить прояв нерозривно в думках, словах і діях;
- 4) високий рівень фізичної, емоційної, ментальної та моральної культури

Для формування високодуховної особистості в сучасних умовах шкільної освіти потрібна концентрація зусиль на гармонійному розвитку всієї людської сутності, що включає в себе повноцінний розвиток фізичної, емоційно-вольової, інтелектуальної та ціннісно-сислової сфери кожного учня. Пропорційне структурування навчального плану з урахуванням вказаних потреб школярів і створення умов для їхнього всебічного розвитку сприятиме відновленню пізнавальної мотивації навчальної діяльності та звільнить навчальні заклади від принципів насилля, які заважають як учням, так і педагогам отримувати природну радість від процесу навчання.

Використання на практиці наведених у посібнику методів і підходів має допомогти розкриттю творчого та духовного потенціалів учнів, активізує процеси самопізнання та самотворення, що в майбутньому дасть змогу молоді уникнути багатьох життєвих помилок, обрати той вид діяльності, який уможливить найповнішу самореалізацію, безпосередньо пов'язану з відчуттям щастя.

Список використаних джерел

1. Філіпович А. Ю. Навчальний посібник з виховної роботи / А. Ю. Філіпович. – Рівне: Рівненський державний аграрний коледж, 2012.– 188 с.
2. Філіпович А. Ю., Основи підприємницької та управлінської діяльності: навч. посіб. / А. Ю. Філіпович, С. В. Шаперчук – Рівне: Рівненський державний аграрний коледж, 2012.– 420 с.